

Poština plačana v gotovini.

KONJEREJEC

GLASILO KONJEREJSKEGA DRUŠTVA ZA MARIBORSKO OBLAST

Dopise, naročila in reklamacije je pošiljati: Konjerejskemu društvu za Marib. oblast, Ivanjkovci „Konjerejec“ izhaja 6krat letno Člani društva sprejemajo list brezplačno. Naročnina letno 20 Din. Cenik inseratov na zahtevo

Štev. 1.

Maribor, dne 15. marca 1926.

Letnik III.

Pred plemenilno dobo.

Konjereja ni povsodi in vselej dobičkanosna, osobito danes ne, ko prevladujejo avtomobili, motorna prevozna sredstva in tehnika vobče. Do konjereje moramo imeti veselje, precej strokovnega znanja in nekaj požrtvovalnosti. Narava vsvarja žrebca, konjerejec pa konja, pravi francoski konjerejec. Kdor nima posebnega veselja, vstrajnosti in gotovih izkušenj v konjereji, nadalje čigar gospodarske razmere so take, da ne more nuditi, kar žrebe v zgodnji mladosti potrebuje, bolje stori, da opusti konjerejo. Za malega posestnika je umestneje, da redi govedo kot konja, ker jo bolje vnovči, kot slednjega, in kar mu pogosto nedostaja potrebnih tekališč in pašnikov, ki so predpogoj racionelni konjereji. Po navadi tudi nima take plemenske kobile, da bi si lahko obečal prvovrstni zarod.

Naše gospodarske in kupčijske prilike pa so take, da moramo stremeti le za tem, da vzrejamo prvovrsten konjski material, kajti le ta se danes še lahko in za primerno ceno odproda.

Torej predno mislimo pripuščati kobilu, premislimo, če so naše gospodarske razmere take, da nam kaže rediti konja, drugič, če je plemenska kobila taka, da si od nje lahko obečamo dobro žrebe. Če sta ta dva pogoja dana, izberimo si dobrega, prikladnega plemenjaka. Ne vodimo kobile k najbližjemu in najcenejšemu ali celo k zakotnemu žrebcu. Državna uprava je nastanila poleg licencovanih žrebcev, zlasti v boljših konjerejskih okoliših, zadostno število plemenjakov, tako, da si konjerejec lahko izbere prikladnega žrebca.

Licencovalne komisije so letos v očigled dejstvu, da moramo gojiti po kakovosti in ne po množini, strožje postopale kot doslej in so marsikaterega žrebca, ki je bil do sedaj licencovan, spoznale za pleme nesposobnim. In to so storile gotovo v prid konjereje.

Svaril bi nadalje pred onim brezmejnim križanjem in mešanjem, ki je žalibog pri nas še preveč v navadi. Iz katerega koli vzroka se komu zljubi po težkemu plemenu in hajd na lahko kobilu — težkega žrebca plemenjaka — ali pa obratno.

Iz take mešanice ne more postati ničesar dobrega. Morda dobimo iz nje gospodarskega konja, ki za silo odgovarja, nikdar pa ne dober plemenski zarod, na katerega moramo tudi v bodoče misliti. Torej plemenjaki in plemenice naj bodo med seboj prikladne, plemenska kri kolikor mogoče homogena, ne preveč različna. Tudi v tem pogledu je storila država potrebno, kolikor je bilo to pri danih razmerah mogoče, s tem, da je v mrzlokrvnih okoliših nastavila žrebce malo lažjega tipa, ker zelo težki kolosi niso več priljubljeni pri naših konjerejih, nasprotno, kjer je postajal toplokrvni konj preveč lahek in šibak, pa močnejše toplokrvce.

Pogosto zavračajo naši konjerejci starejše žrebce, samo radi tega, ker stoje že par plemenilnih dob v dotičnem okolišju. Iz statističnih podatkov kobilarn in tudi podeželske konjereje pa vemo, da so prav pogosto baš stari plemenjaki vsvarili prvovrstne potomce za cele zarode.

Tudi obnašanje naših konjerejcev napram oskrbnikom državnih žrebcev v zasebni oskrbi po nekod ni povsem pravilno in v redu. Prižene svojo kobilu zgodaj zjutraj ali pozno v noč, ali pošlje ž njo kakega otroka, zahteva od oskrbnika žrebčarja vse mogoče, naposled mu pa ostane dolžan tisto borno skočnino, ki je letos itak znižana. Znani so mi slučajji, ko dolgujejo konjerejci oskrbnikom skoraj polovico skočnine za dva, tri ali celo več let nazaj. Pomisliti moramo, da se vsaki oskrbnik, če žrebca dobro oskrbuje, žrtvuje v prid konjereje, bodisi že iz navade ali iz nekega ponosa, redkokečaj pa vživa od tega posebne koristi ali dobiček. V doglednem času bodo morale občine same prevzeti oskrbo žrebcev in tedaj bomo morali vsi prispevati k preskrbi. In če to upoštevamo, bomo tudi naše zahteve v marsičem skrčili.

Namen teh vrstic, zlasti prvega dela, pa ni, da bi navdušene konjerejce odvrčal od konjereje. V mislih sem imel le one, ki se jim pod sedanjimi razmerami konjereja ni izplačala in ki so svoj povprečni konjski zarod morali odprodati malo manj ko zastoni. Kjer pa so pogoji konjereji dani, tam bi isto najtopleje priporočal, ker dober konj bo vedno še ostal v našem gospodarstvu, ter bo našel kupca, čeravno mu tok časa odjeda tal.

Upravnik državne žrebčarne.

Razdelitev žrebcev za plemenilno dobo 1926.

Srez	POSTAJA	številka, ime in pasma žrebca		Srez	POSTAJA	številka, ime in pasma žrebca	
Kamnik	Dragomelj	50 Blisk, noričan	Zasebna oskrba	Kamnik	Podgorje	99 Miško, noričan	Zasebna oskrba
		13 Ivo, noričan			Vesca	383 Snežnik, noričan	
	Komendska Dobrava	70 Javor, noričan		Kranj	Naklo pri Kranju	52 Triglav, noričan	
		76 Georg, noričan		Praprotna polica	37 Savan, noričan		
	Trzin	113 Gorjan, noričan		Strazišče	72 Planinec, noričan		
Krašnja	54 Brdavas, noričan		97 Dušan, noričan				

Srez	POSTAJA	številka, ime in pasma žrebca		Srez	POSTAJA	številka, ime in pasma žrebca		
Kranj	Pristava	78 Romeo, noričan	Zasebna oskr.	Ljubljana	Brest	122 Jordan, noričan 94 Bled, noričan 36 Dušan, noričan	Zasebna oskrba	
	Godešič	104 Kum, noričan			Bizovik	57 Aflenz Robinzon, noričan 49 Romeo, noričan		
	Voglje	114 Mars, noričan-križanec			Švica-Dobrova	313 Betyar, angl. polkrv.		
	Podbrezje	lic. št. 67 Gyurko, amer. dirkaš			Malavas — Št. Jurij	82 Georg, noričan 45 Jadran, noričan		
Kočevje	Rihnica Dolenjsko	216 Furioso, angl. polkrv. 88 Romeo, noričan	licencovan		Log-Brezovica	100 Brillant, noričan		licencovan
Korško	Državna plemenilna postaja Kostanjevica	73 Maestoso Bibor, lipicanec 351 Urmeny Nonius, normanec 1 Schagya, arab. polkrv.	Državni plemenilni postaji		Mala Ligojna-Vrhnika	67 Romeo, noričan		
		Državna plemenilna postaja Krško			111 Posilni, amer. dirkač 2 Pluto Gaeta, lipic. križ. 23 Nonius, normanec 64 Aylmer, angl. polkrv.	Brest		
	Leskovec				139 Przedswit, angleški polkrv. 420 Loustic Totilas, amer. križ.	Kremenica		
	Roje	85 Balkan, angl. polkrv.			Vnanje Gorice	lic. št. 45 Dušan, noričan		
	Mihovica	12 Danko, amerik. dirkač			Verd	lic. št. 70 Maestoso, lipicanec		
	Sv. Križ	27 Bohinjec, normanec		Radovljica	Hraše	394 Georg, noričan	Zasebna oskrba	
	Bistrica pri Mokronogu	21 Loustic Racker, amer. križ. 408 Nonius, normanec			Podhom	59 Dan, noričan		
	Impolca	378 Furioso, angl. polkrv. 321 Bogdany, angl. polkrv.			Dovje	394 Georg, noričan		
					Nomenj	68 Krn, ardenec		
	Novomesto	Žabjvas-Novomesto Državna plemenilna postaja		33 Urmeny Nonius, normanec 450 Furioso, angl. polkrv.	Državni plemen. postaja	Zgornji otok	112 Derež, noričan 56 Dan noričan	Državna plemen. postaja
Velika Loka, Državna plemenilna postaja		20 Gidran, anglo-arabec 19 Dahoman, arab. polkrv.	Žirovnica	18 Rob, noričan				
Hrastje		93 Gidran, arab. križanec 346 Furioso, angl. polkrv.	Brežice	Državna plemenilna postaja Brežice		29 Šum, noričan 77 Carabas, anglo-arab. 24 Carabas, angl. polkrv. 261 Siglavy, arab. polkrv. 41 Nonius, normanec 16 Dahoman, arab. polkrv.		
Družinska vas		117 Gidran, arab. polkrv.		Župelevec, obč. Kapelle		25 M. B. Nonius, normanec		
Litija	Višnjagora	34 Razor, noričan	Zasebna oskrba	Šmarje pri Jelšah	Šmarje pri Jelšah	11 Goričan, noričan 128 Quinet de Sartalard, belg.	Zasebna oskrba	
	Orehovica	121 Romeo, noričan			Hrastje	46 Kum, noričan 347 Brabant, noričan		
Ljubljana	Državna plemenilna postaja Selo pri Ljubljani	107 Makkfilko, amerik. dirkač 115 Vardar, amer. dirkač 95 Furioso, angl. polkrv. 388 Furioso, angl. polkrv. 520 Furioso, angl. polkrv. 350 Schagya, arab. polkrv. 48 Gidran, arab. polkrv. 349 Peregrin, arab. polkrv. 60 Gidran, arab. polkrv. 61 Aylmer, angl. polkrv. 331 Nonius normanec 3 Siglavy Arkadia, lipican. 8 Siglavy Ajša, lipicanec 120 Carnaval de Seumoy, belg. 442 Brom Opus, noričan	Državna plemenilna postaja	Celje	Arjavas	71 Som, belg. 98 Dobrac, noričan lic. št. 59 Norbert, noričan lic. št. 69 Gumbert, noričan	licenovana	
		Gomilsko			62 Podarke de Soalim., belg. 17 Bob, belg.	Zasebna oskr.		
	Ljutomer	Državna plemenilna postaja Cven pri Ljutomeru		6 Othello, amer. dirkač 110 Usko, amer. dirkač 108 Prinz Dillon, amer. dirkač	Zasebna oskr.		Št. Jurij ob juž. žel.	15 Salamon, belg. 101 Bogatin, belg. lic. št. 46, Gavha, belg.
						Gomilsko		lic. št. 65, Marquis, belg.

Srez	POSTAJA	številka, ime in pasma žrebca		Srez	POSTAJA	številka, ime in pasma žrebca	
Lendava	Beltinci	lic. št. 25 Rubin, belg.	licencovani	Čakovec	Gornji Kraljevec 14	lic. št. 82 Paron, belg.	licencovani
	Dolina-Lendava	lic. št. 22 Edi, belg.			Gornji Kraljevec 15	lic. št. 83 Edi, belg.	
	Gaberje	lic. št. 28 Rižman, belg. l.c. št. 36 Ruder, belg.			Gornji Kraljevec 27	lic. št. 84 Carlis, belg.	
	Dolnja Lendava	lic. št. 38 Bismark, belg.			Žižkovec 41	lic. št. 85 Rudi, orig.belg.	
	Gaberje	lic. št. 40 Bismark, belg.			Krištanovec 56	lic. ši. 86 London, belg.	
	Kot	lic. št. 41 Ruder, belg.			Mursko Središče 91	lic. št. 87 Arman, belg.	
	Trnje	lic. št. 42 Parpay, belg.			Črečan 23, Macinec	lic. št. 88 German, belg.	
	Črenšovci	lic. št. 15 Brabant, belg.			Podturn 38	lic. št. 89 Ruder, belg.	
Murska Sobota	Markišovci	131 Banco d'Isaac, belg. 371 Marzouk, arab.polkrv.	zasebna oskrba	Preloz	Miklavec 10	lic. št. 90 Edi, belg. orig.	licencovani
	Fukslinci	127 Jacob d'Harmi, belg.			Brezovci 9	lic. št. 91 Arist, belg.	
	Černelavci	lic. št. 23 Jako, belg.			Legrad 53	lic. št. 92 Rubis, belg.	
	Fukslinci	lic. št. 24 Brabant, belg.			Kotoriba 502	lic. št. 93 Vaiser, belg.	
	Korovci	lic. št. 44 Cezar, belg.			Kotoriba	lic. št. 94 Herkules, orig. belg.	
	Šatahovci	lic. št. 26 Intirol, belg. lic. št. 27 Leander, belg.			Dolnji Vidovec	lic. št. 95 Fripan, belg.	
	Serdica	lic. št. 29 Cezar, belg.			(Dolnji) Vidovec 277	lic. št. 96 Garnin, belg.	
	Skakovci	lic. št. 30 Moltke, noričan lic. št. 31 Moltke, belg. lic. št. 32 Marius de Steaume, belg.			Vidovec 106	lic. št. 97 Brabant, belg.	
	Tešanovci	33 Gambrinus, belg. lic. št. 34 Kumps, belg.			Mala Subotica	lic. št. 98 Parfi, belg. lic. št. 99 Cezar, belg.	
	Sebeborci	lic. št. 35 Leander, belg.			Jurčevci	lic. št. 100 Rubin, belg.	
	Tišina	lic. št. 39 Morgan, belg.			Dol. Dabrava	lic. št. 101 Burš, belg.	
	Vančaves	lic. št. 37 Professor, belg.			Novakovec 221	lic. št. 102 Edi belg.	
	Vaneča	lic. št. 1 Cezar, belg.			Novakovec	lic. št. 103 Filip, belg.	
	Zenkovci	lic. št. 2 Caesar, belg. lic. št. 3 Castor, belg.			Novakovec 22	lic. št. 104 Argus belg.	
	Čakovec	Podturen			116 Bienvenu de Jennevaux, belg. 80 Carlis, belg.	zasebna oskrba	
Vratišinec		lic. št. 72 Ruder, belg.	Čehovec 32	lic. št. 106 Boris, belg.			
Čakovec		lic. št. 73 Brilant, belg. lic. št. 74 Leon, origin. belg.	Goričan 203	lic. št. 107 Parfai, belg.			
Gardinovec 109		lic. št. 75 Ruder, belg.	Goričan 254	lic. št. 108 Arist, belg.			
Gardinovec 123		lic. št. 76 Robert	Goričan 104	lic. št. 109 Drakon, belg.			
Gardinovec 86		lic. št. 77 Joglin, belg.	Čukovec 22	lic. št. 110 Rudi, belg. lic. št. 111 Pikol, belg.			
Šenkovec		lic. št. 78 Rodi, belg.	Kraljevec	lic. št. 112 Carlis, belg.			
Pribislavec		lic. št. 79 Oli, belg.	Prelog 460	lic. št. 113 Dolfi, belg.			
Miklavec 10		lic. št. 80 Ruder, belg.	Prelog 218	lic. št. 114 Milan, belg.			
Strahoninec 37		lic. št. 81 Monton, belg.					

Državna žrebčarna.

Konjerejsko društvo za „Mariborsko oblast“ u Ivanjkovcih.

PREGLED

o premovanju konj „Konj. društva za Mariborsko oblast“ u letu 1925.

Tek. št.	Premovanje			Prigon					Premovanih					Izplačane premije										Izplačana															
	Datum 1925	Kraj	Kraj	skupini					skupaj	skupini					skupaj	skupini										Skupaj	vzdrževal na premija za žrebce		podpora kovačem nagrada		Din	p							
				1	2	3	4	5		1	2	3	4	5		1	2	3	4	5	D	p	D	p	D		p	D	p	D			p	Din	p	Din	p	Din	p
				1	2	3	4	5		1	2	3	4	5		D	p	D	p	D	p	D	p	D	p		D	p	Din	p			Din	p	Din	p			
1	3	avg.	Žalec	14	9	17	13	6	59	12	7	14	10	6	49	1620	—	1230	—	1940	—	1360	—	480	—	6630	—	525	—	400	—								
2	4	avg.	Šmarje	12	15	18	8	1	54	9	13	16	8	1	47	950	—	1380	—	1600	—	780	—	—	—	4710	—	—	—	—	—								
3	13	avg.	Ptuj	17	10	16	17	8	68	13	8	14	9	5	49	1540	—	870	—	1250	—	860	—	510	—	5030	—	—	—	—	—								
4	14	avg.	Ormož	25	14	9	17	5	70	17	13	7	13	5	55	2240	—	1470	—	810	—	1150	—	440	—	6110	—	—	—	—	—								
5	15	avg.	Ljutomer	21	13	12	7	$\frac{11}{7}$	71	21	13	12	7	$\frac{11}{7}$	71	5450	—	3500	—	2850	—	1500	—	4650	—	17950	—	razstava											
6	25	sept.	Beltinci	16	13	6	12	6	53	11	8	5	10	4	38	1780	—	1480	—	1000	—	1340	—	530	—	6130	—												
Skupaj				105	74	78	74	44	375	83	62	68	57	39	309	13580	—	9930	—	9450	—	6990	—	6610	—	46560	—	525	—	400	—								
				Diplome					Priznanice					Izplačan prigon										Totale															
1	3	avg.	Žalec	1	1	2	—	1	5	1	1	2	2	1	7	120	—	60	—	180	—	180	—	50	—	540	—	premijs				46560	—						
2	4	avg.	Šmarje	1	1	2	—	—	4	1	2	2	2	—	7	200	—	—	—	50	—	—	—	150	—	400	—	prigon				1620	—						
3	13	avg.	Ptuj	1	1	2	—	—	4	3	1	3	2	1	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	vzdrž. prem. žrebca				525	—							
4	14	avg.	Ormož	3	1	1	—	1	6	3	1	1	1	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	podp. kovačem				400	—							
5	15	avg.	Ljutomer	21	13	12	7	18	71	21	13	12	7	18	71												razstava												
6	25	avg.	Beltinci	—	1	1	—	1	3	—	1	1	1	1	4	200	—	200	—	50	—	100	—	80	—	630	—												
Skupaj				17	18	20	7	21	93	29	19	21	15	21	105	520	—	260	—	280	—	280	—	280	—	1620	—	Totale					49105	—					

U to surho je društvo sprejelo:

Din 27.018.10	državnih subvencij
„ 2.700	so prispevali denarni zavodi
„ 1.210	občine
„ 16.000	okrajni zastopi
„ 8.750	Kolo jahačev u Ljutomeru
„ 3.000	Kmetijska družba za Slovenijo

Licencovanje v Medjimurju.

Prvokrat je letos Mariborska oblast s pristojno žrebčarno izvedla licencovanje žrebcev v Medjimurju in to v Prelogu in Čakovcu. Nekaj novega za komisijo — novega za Medjimurce. Različne navade in zakoni tam — različni pri nas, toda po časi se bomo že prilagodili drug drugemu, če ostane Medjimurje priključeno mariborski oblasti.

V Prelogu je bil prav dober, skoraj izjednačen konjski material, ki je pričal, da ondotni konjerejci z ljubeznijo in vstrajnim delom skrbe za svojo konjerejo, tako, da bi ga marsikateremu naših konjerejcev lahko postavil za vzgled. Pripeljanih je bilo 48 žrebcev, komisija je licencovala od teh 23.

V Čakovcu je bilo priglasih 36 žrebcev, licencovalo se je 20, upoštevajoč pri marsikaterem žrebcu krajevne konjerejske razmere in lokalne potrebe. Material je bil malo manj zadovoljiv, vendar pa smo videli nekaj prav dobrih plemenjakov, celo originalnih belgičev.

Pripomniti moram, da Medjimurje od prevrata sem, izvzemši dve izjemi, ni bilo od države nikakih plemenjakov in da so morali konjerejci sami kriti svoje potrebe. Kljub temu pa je ohranilo svojo dobro konjerejo.

Kar sem pogršel je bilo, da se ne vodijo, vsaj ne povsodi, točni plemenilni zapisniki in, da se je opustilo predvojno tudi tu vpeljano izdavanje plemenilnih listov. Posledica temu je, da niti eden izmed žrebcev ni imel listin o rodu (poreklu).

Tu še čaka precej uplívnege dela konjerejsko društvo. Upam pa, da se bodo tudi ti nedostatki ublažili.

Dogaja se, da prihajajo ponovno prošnje, da se kak žrebec licencuje, ki ga je komisija zavrgla. Takih prošenj se ne more upoštevati, ker proti sklepu komisije, ki je delala po svoji najboljši vesti in vednosti, obstoječi iz državnih zastopnikov in domačih, ni priziva.

Upravnik državne žrebčarne.

Strelna gniloba in kopitni rak.

(Iz knjige »Podkovstvo«, spisal živinozdravnik L. Tepina.)

Razpadanje strele vsled gnitja površne rožene plasti imenujemo strelno gnilobo.

Strelna gniloba je jako pogosta kopitna bolezen, ki jo opazimo včasih samo na posameznih, včasih pa na vseh štirih nogah naenkrat.

Nekdanje naziranje, da je strelna gniloba posledica notranjih bolezni, nekako čiščenje krvi, se je izkazalo po novejših preiskavah za popolnoma napačno. Gotovo je sicer, da so nekateri konji (s slabim rogom) in nekatera kopita (stisnjena) bolj podvržena strelni gnilobi, vendar si moramo razlagati strelno gnilobo vedno le kot posledico izključno vnanjih vplivov.

Ko taki pridejo v poštev: nesnaga, nezadostno gibanje na prostem in vse slabe posledice podkovanja, vsled katerega se kopitom trajno onemogoči prepotrebno dotikanje z zemljo. Splošno znano je, da zadnja kopita mnogo pogosteje obole na strelni gnilobi nego sprednja, ker pridejo vedno bolj v dotiko z mokroto (gnojnica) nego ona. Kot nadaljni vzrok je navesti nezadostno snaženje kopit vobče in površno porezovanje strele, s katerim se ne odstrani vsega prhljivega roga. V majh-

nih razpokah in špranjah, razpadlih, površnih roženih plasteh, se zbira mokrota in druga nesnaga, ki začne najprej sama gniti, pozneje se pa razširi gniloba tudi na zdravi rog strele. Najlažje pa obole na strelni gnilobi ozka, stisnjena in napolstisnjena kopita, vsled preslabe prehrane s krvjo in, ker je globoko ležečo strelno itak težko snažiti, naravno snaženje po dotiki z zemljo, je pa skoro izključeno.

Znaki strelne gnilobe so sledeči: Navadno se zapazi najprej v strelni jamici smrdeč, mazasto tekočino, temnosive barve. Rog je razpokan ali cunjasto raztrgan. V špranjah in duplinah razpadlega roga se zbira preje omenjeni mazasti izloček, gnitje se širi po strelni dalje, spodkopava roženo plast, tako, da sčasom rožena strela popolnoma odstopi od žilnate. Strela postaja vedno manjša in manjša, kopito pa ožje. Tako pospešuje strelna gniloba postanek ozkih, oziroma stisnjenih kopit. Dokler je strela še pokrita z rogom, konj ne šepa, čim bolj pa rožena strela razpada, temvečkrat se pojavi šepanje, ker občuti konj vsak pritisk na žilnato strelno, ki jo tudi večkrat rani. Take rane, kakor vse rane na kopitu sploh, zlasti najmanjše, ki jih najtežje opazimo, so posebno nevarne. V zemlji se namreč skoro povsod nahaja kužilo mrtvičnega krča (tudi gobčni, veliki ali občni krč imenovan) in nič lažjega ni, kakor da pride kužilo po teh majhnih ranah v kri. Zaradi tega se morajo vse kopitne rane posebno po zakovanju, podplatnih vbodih in na strelni, tako skrbno čistiti in razkuževati.

Če se gnitje razširi celo na pete, se mu navadno pridruži trajno vnetje svitkovega obrobka. Kot posledico tega vnetja opazamo na roženi steni kolobarčaste obronke, ki potekajo povprek ob roženi steni, od svitka proti petam.

Posledica strelne gnilobe je v prvi vrsti postanek stisnjenih kopit, v drugi vrsti pa pospešuje tako razpadla in razrušena strela razvoj najnevarnejše kopitne bolezni: kopitnega raka.

Ozdravljenje strelne gnilobe se ravna predvsem po obliki kopita. Pravilna kopita, ki so obolela na tej bolezni, ozdravijo mnogo lažje, pa tudi hitreje, nego nepravilna. Strelno gnilobo nepravilnih, predvsem stisnjenih kopit, je mogoče ozdraviti le tedaj, če se najprej popravi oblika kopita.

Ozdravljenje strelne gnilobe se prične najprej s temeljitim snaženjem razpadle strele. Celo kopito je oprati s toplo 25% lizolovo raztopino, ves ločeni rog do tja, kjer kaže trdno zvezo v celoti, porezati oziroma postriči. Tako osnažena strela se spira s pomočjo trde krtače z 2—4% kreolinovo raztopino, ali pomaže vsak dan z 10% raztopino modre ali zelene galice, ali pa se zatlačijo strelne jamice s predivnimi svaljki, namočenimi v eni izmed imenovanih tekočin. Tudi zaprašnje osnaženih in spranih špranj s sušičimi praški, kakor: prašek hrastove skorje, prašek iz lesnega oglja, ali pa mešanice enakih delov imenovanih praškov žganega galuna ali modre galice navadno dobro učinkuje. Priporočajo pa tudi namazati osnaženo in skrbno povezano strelno z lesnim katranom. Konja, ki ima razširjeno strelno gnilobo, je podkovati s pokrito podkvijo. Da mora stati konj kolikor mogoče na suhem, in da je potem, ko je strelina gniloba ozdravljena, skrbeti za snago kopita, da se ne ponovi, je samo ob sebi umljivo.

Kopitni rak se začenja navadno na strelni in obstoji v tem, da se roženica kopitne usnice (žilnate strele in podplata) prične bohotno razraščati in napravlja bradavičaste izrastke. Površna plast teh bradavičastih izrastkov razpada in se pretvarja v mehko, mazasto in smrdečo, sivo rumenkasto prevlaklo, ki pokriva oboleli del kopita. Dasi nima ta bolezen z boleznijo, ki jo vobče imenujemo »rak«, ničesar skup-

nega, so jo vendar, najbrže vsled trdovratne tvorbe vedno novih izrastkov, nazvali »rak«.

Kaj je pravzaprav vzrok tej bolezni, še dandanes ni dognano. Trdijo celo in navajajo dokaze za to, da je bolezen nalezljiva. Gotovo pa je, da jo zelo pospešuje zanemarjenje kopit, tako glede snage, še bolj pa odlašanje s prekovanjem. Če se namreč konja pravočasno ne prekuje, tudi kopita, zlasti podplata in strele na noben način ni mogoče v resnici zadostno osnažiti. Stari rog na podplatu in streli se razpoka. V zelo ozkih in razmeroma zelo globokih razpokah in špranjah se zbira razna nesnaga, rog prične gniti in razpadati. Izločki spodjedajo rog, ki se loči od žilnatih delov, dražijo kopitno ustnico, ki se prične bujno razraščati in je kot taka še bolj dostopna in dovzetna za vse škodljive vplive. Bolezen se navadno pričinja ob streli, to je v eni izmed strelnih jamic, in jo je spočetka prav lahko prezreti. V začetku se rog omehča, postane prav lahko svetlejši in je največkrat od žilnatih delov odločen. S časom tudi ta rog odpada ali razpade, mehka, zatekla, na površju raskava, z smrdečo mazasto prevlaklo prevlečena strela je jasno vidna.

Polagoma se razširi bolezen na podplat in od tod na steno. Rog podplata in stene se odloči in odstopi. Če bolezen že dolgo traja, je stena ločena včasih celo od svitka. Na podplatu tako obolelega konja opazimo polno mehkih, na površju le s prav tenko roženo plastjo pokritih, večjih ali manjših bradavic, ki prerezane močno krvavijo. Iz početka konj ne šepa, čimbolj je pa bolezen razširjena, temvečkrat in tembolj konj šepa, ker občuti na mehkem podplatu in streli vsak pritisek in ga vsaka količkaj ostra reč rani.

Bolezen je dolgotrajna in se navadno zelo počasi razvija, tako, da se obolelega konja lahko prav dolgo uporablja za delo, dasi pride slednjič, če se ga ne ozdravlja, ob nogo.

Po opisanih izpremembah kopitnega raka ni težko spoznati; ozdravljenje je pa vedno kočljiva stvar. Primerno ugodno je presojati bolezen v začetku, če je obolela samo ena noga, če je konj miren, mlad in vobče zdrav. Kakor hitro pa oboli več nog, tedaj je bolezen vedno že razširjena in če je poleg tega tudi še konj star, je uspešen izid zdravljenja kolikor toliko dvomljiv. Kakor je bolezen sama na sebi dolgotrajna, tako dolgotrajno je navadno tudi zdravljenje. Včasih kljubuje bolezen vsem poskusom zdravljenja, nobeno zdravilo ne kaže zadovoljivega učinka, dasi se bolezen slednjič vendar le obrne na bolje. Zato je tudi v najlažjih slučajih silno težko presoditi, kako dolgo bo zdravljenje trajalo.

Zdravil, ki so se uporabljala in se še priporočajo za zdravljenje kopitnega raka, je nebroj. Skoro vsa razkužujoča, sušična in razjedajoča sredstva so se že uporabljala in se v tej ali oni obliki še dandanes priporočajo. Vendar pa se mora po dosedanjih skušnjah reči, da je pričakovati še največ uspeha od zdravljenja operativnim potom, t. j. da se z nožem odstrani ves odstopil ločeni rog in vse izrastke tja do zdravega. Skrbno napravljena obveza, ki primerno tišči na žilnate dele, je drugi pogoj učinkovitega zdravljenja. Glede zdravil so vsi, ki so se obsežno z zdravljenjem kopitnega raka bavili, edini v tem, da ga ni zdravila, ki bi vselej pomagalo, temveč da je v vsakem slučaju posebej presoditi, kakšno zdravilo kaže uporabljati. To presoditi in izbirati je pa naloga živinozdravnika, kateremu bi se naj vedno poverilo zdravljenje kopitnega raka. Dolžnost kovača pa je, posestnika na nevarnost bolezni opozoriti.

Konjerejsko društvo za Mariborsko oblast.

Ivanjkovci, 27. februarja 1926.

Vabilo k rednemu občnemu zboru

konjerejskega društva za Mariborsko
oblast

ki se vrši dne 18. marca 1926 ob 11. uri v restavraciji

NARODNEGA DOMA V MARIBORU.

Vspored:

1. Odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo predsednika o delovanju društva v pretečenem letu.
3. Računsko poročilo in odobritev računov za l. 1925.
4. Predlogi podružnic.
5. Slučajnosti.

Občni zbor je sklepčen, če je zastopana ena desetina članov. Če ob določeni uri ni sklepčen, se vrši eno uro pozneje drug občni zbor, kateri je pri vsakem številu navzočih sklepčen.

Predsednik: **Lovro Petovar.**

§ 8. pravil pravi: Občni zbor obstoji iz 1. članov glavnega odbora; 2. zastopnikov podružnic; 3. oblastnega referenta za kmetijstvo in onega za veterinarstvo ter strokovnega referenta za konjerejo; 4. Pristojnega upravnika državne kobilarne ali žrebčarne.

Brez pravic glasovanja, pač pa s pravico razprave se lahko vsak član društva udeleži občnega zbora.

Štev. 12.

Vabilo

k

anketi

ki jo priredi konjerejsko društvo za
mariborsko oblast

dne 18. marca 1926 ob 14. uri v restavraciji
NARODNEGA DOMA V MARIBORU.

Razpravljalo se bo:

1. O pasemskem vprašanju konjereje v Mariborski oblasti.
2. O določbi prisilnega kastriranja v projektiranem živinorejskem zakonu.

O obeh predmetih poroča upravnik državne žrebčarne g. Šlajpah.

Vabijo se k tej anketi vsi gg. živinozdravniki, kmetijski strokovnjaki ter praktični konjerejci.

Z ozirom na precejšno krizo v konjereji, je ta anketa velike važnosti ter se prosi mnogoštevilne udeležbe.

IVANJKOVCI, 27. februarja 1926.

Predsednik: Lovro Petovar.

Društvene vesti.

Za občni zbor smo zaprosili za 50% popust za železniške voznje. Prošnja bode gotovo ugodno rešena. Vsakdo naj obdrži torej vozno karto, legitimacijo pa dobi na občnem zboru.

Isto velja za isti dan se vršeco anketo.

Naročnina. Zadnji številki našega lista smo priložili naše položnice v svrhu nakazila članarine odnosno naročnine. Veliko število naših članov še naročnine ni nakazalo. Prosim, da to takoj nakazete in nam lahko nepotrebno delo prihranite. Prosim, da se vpošteva, da vsi naši činitelji vse delo brezplačno upravljajo in da se torej pač od vsakogar lahko prosi, da svojo dolžnost redno izvrši.

Odborova seja. Dne 16. januarja 1926 se je vršila polnoštevilo obiskana odborova seja društva v Mariboru. Na dnevnem redu so bile sledeče točke: 1. odobritev zapisnika zadnje odborove seje; 2. došli dopisi; 3. plemenilna doba v tem letu in vse kar je s tem v zvezi; 4. računsko poročilo; 5. časopisno vprašanje; 6. določitev občnega zbora; 7. služajnosti.

O vseh točkah se je zelo temeljito razpravljalo ter storili potrebni zaključki.

Pri 5. točki se je zlasti omenjalo, da se ne dobiva nobenega gradiva iz vrst konjerejcev in je posebej želeli, da naj vsi člani dopisujejo listu o vseh zadevah katere želijo imeti v listu obravnavane.

Za dan občnega zbora se je določila tudi anketa, kako je bilo to svoj čas zaželeno.

Ljutomer. V tukajšnjem srezu je nakupila vojaška komisija iz Čakovca okoli 150 remont. Precejšno število konj so nakupili tudi častniki za zasebno uporabo.

Želeti bi bilo, da bi konjerejci gojili za dirkače le to, kar je za to sposobno, v ostalem pa, da bi ostali pri polkrvcih.

Lastnik in izdajatelj: Konjerejsko društvo za Mariborsko oblast, Ivanjkovci. — Odgovorni urednik: Rudolf Ozim, Maribor. Tisk Mariborske tiskarne d. d. — Ravnatelj: Stanko Detela.

KOMATI IN OPREME

za konje od navadne do najfinejše
vrste za lahko in težko vožnjo,
kakor tudi razne potrebščine:

DEŽNE PLAHE

za konje in vozove, svetiljke za
kočije, bičevnike, brzde, kresal-
nike za noge. Dalje velika izbira
potnih koutkov, ročnih torbic,
listnic, nahrbtnikov, gamaš i. t. d.
Nagobčniki in ouratniki za ps

GOVILNI JERMENI

za mline in žage

IVAN KRAVOS

Aleksandrova cesta št. 13 Slomškov trg št. 6

MARIBOR